

ALKOGOL INTOKSIKATSIYASI FONIDA UGLEROD OKSIDI BILAN ZAHARLANISH HOLATLARI MORFOLOGIYASI XUSUSIYATLARI

Rasulova M.R.

PhD, dotsent

Shukurova K.

Davolash ishi 4 - kurs talabasi

Klinik fanlar kafedrası, Zarmed Universiteti

Sud-tibbiy amaliyoti shuni ko'rsatadiki, uglerod oksidi bilan zaharlanish intoksikatsiyalar tarkibida yetakchi o'rinlardan birini egallaydi va bir qator hollarda alkogol intoksikatsiyasi fonida kechadi.

Tadqiqot maqsadi. Uglerod oksidi bilan zaharlanish va alkogol intoksikatsiyasi birga kelishi morfologiyasining o'ziga xos xususiyatlarini aniqlash.

Materiallar va usullar. Sud-gistologik va sud-kimyoviy tadqiqotlar natijalarini tahlil qilgan holda, uglerod oksidi bilan zaharlanishdan vafot etgan 49 ta holatning sud-tibbiy xulosalari o'rganildi.

Tadqiqot natijalari: Jinsiy jihatdan erkaklarda zaharlanish holatlarining ayollarga nisbatan keskin ustunligi qayd etildi va mos ravishda 39 holat (80%) va 10 holatni (20%) tashkil etdi. Zaharlanishdan o'lganlarning qonida karboksigemoglobin konsentratsiyasi 25-40% - 10 ta holatda; 40-60% - 18 ta holat; 60-75% - 21 holat. 24 (49%) holatda o'lim yong'in o'chog'ida bo'lganda sodir bo'lgan. Ushbu holatlarda karboksigemoglobin konsentratsiyasi 35% dan 55% gacha o'zgarib turdi.

Uglerod oksidi bilan zaharlanishda morfologik jihatdan teri, shilliq qavatlar va yurak va qon tomirlarida o'ziga xos qizg'ish-qizg'ish rang - yorqin pushti yoki malina-qizil rangning namoyon bo'lishi kuzatildi. Murda dog'lari ham shunga o'xshash rangga ega. Skelet mushaklari va ichki a'zolar pushti-qizil rangga ega edi. Ichki tekshiruvda shilliq qavatlariga, o'pka plevrasi ostiga, epikardga ko'plab mayda qon quyilishlar aniqlandi. Yumshoq miya pardalari va bosh miya shishgan. O'pka kattalashgan, shishgan, shishgan, kesmalarida gemorragik shimilish o'choqlari bor, to'qimasi yorqin qizil rangda. Ichki a'zolari to'laqon. Ichak tutqich venalari va oyoq venalarida tromblar uchraydi, ular ba'zan pastki kovak venagacha tarqaladi. Nafas yo'llari bo'shlig'ida shilliq ko'p bo'ladi.

10 (20%) holatda is gazidan zaharlanishdan o'lim alkogoldan mastlik holatida sodir bo'lgan. Ushbu holatlarda karboksigemoglobin konsentratsiyasi 25% dan 45% gacha o'zgarib turdi. Ba'zi mualliflarning ta'kidlashicha, uglerod oksidi va alkogolning toksik ta'siri o'zaro kuchayadi, ya'ni ularning organizmga ta'siri sinergizmi mavjud. Alkogol qonda karboksigemoglobin to'planishiga va shu bilan uglerod oksididan og'ir zaharlanishning rivojlanishiga yordam beradi. Etanolning qondagi konsentratsiyasi bizning ma'lumotlarimizga ko'ra quyidagicha: 0,5-1,5‰ - 4 ta holat; 1,5-2,5‰ - 3 ta holat; 2,5-3,0‰ - 2 ta holat; Uglerod oksidi bilan zaharlanish va alkogol intoksikatsiyasi birgalikda kuzatilganda morfologik jihatdan murda dog'lari ko'kimtir-qizg'ish rangda, ba'zi joylarda pushti rangda, yuz shishinqiragan, teri ko'kimtir-qizil-pushti rangda bo'lgan. Qovoqlar shishgan, ko'zlar bo'rtib chiqqan, kon'yunktiva tomirlarining keskin in'eksiyasi kuzatiladi. Ichki tekshiruvda shilliq pardalarga, o'pka plevrasi ostiga, epikardga o'choqli mayda qon quyilishlar aniqlanadi. A'zo va to'qimalarning qonga to'lishi, tana bo'shliqlaridan limfa ajralishi va alkogol hidi kelishi. Yumshoq miya pardalari va bosh miya shishgan, miya qorinchalarida orqa miya suyuqligining ko'p hosil bo'lishi aniqlandi. O'pka biroz kattalashgan, shishgan, shishgan, kesmalarda ba'zi joylarda gemorragik shimilish o'choqlari mavjud, to'qima pushti-qizil rangda. Qovuq ko'pincha to'la, siydik bilan to'lgan bo'ladi.

Xulosa. Shunday qilib, qo'shma zaharlanish holatlarida karboksigemoglobinning past ko'rsatkichlari nafaqat yonish mahsulotlarining, balki alkogol ta'sirining ham tanatogeneza ta'sirining kombinatsiyasi bilan bog'liq bo'lib, karbonat angidrid bilan bevosita zaharlanishda karboksigemoglobinning yuqori konsentratsiyasi, ehtimol, ushbu omillarning ta'siri yo'qligi bilan bog'liq.